

Tartu Täiskasvanute
Gümnaasiumi arengukava
2021-2023

Tartu 2020

Sisukord

1	Sissejuhatus	3
2	Kooliarenduse põhimõtted ja valdkonnad	4
3	Kooliarenduse põhisuunad ja tegevuskava aastatel 2021-2023.....	5
3.1	Eestvedamine ja juhtimine	5
3.2	Personalijuhtimine	6
3.3	Koostöö huvigruppidega	7
3.4	Ressursside juhtimine.....	9
3.5	Õppe- ja kasvatusprotsess, õppekava, õpilaste toetamine.....	10
4	Arengukava uuendamise kord.....	14

1 Sissejuhatus

Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi (TTG) arengukava on dokument, millega määratakse kooliarenduse põhisuunad võttes aluseks PGS § 67 lg1 ja 78 lg 3, Eesti haridusstrateegia „Tark ja tegus Eesti 2035“, Tartu linna arengustrateegia „Tartu 2030“, Tartu linna arengukava 2018 – 2025, Tartu linnavolikogu 19.04.2012 määruse nr 65 "Tartu arengudokumentide koostamise kord" § 18 .

Kooli arengukava koostamisel on lähtutud Tartu arengustrateegia 2030 eesmärgist: Tartu on elukestvat õpet võimaldav täiendus- ja ümberõppekeskus, mis hõlmab erineva taseme haridusasutusi.

Vastavalt Tartu linna arengukavale 2018 – 2025 lähtutakse kooli arengukava koostamisel järgnevatest põhimõtetest:

- **Eesti hariduselu eestvedamine ja Tartu kujundamine kõigi õppijate linnaks** – Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi kujunemine täiskasvanud õppijaid ja täiskasvanute koolitajaid toetavaks kompetentsikeskuseks.
- **Hariduse kättesaadavuse parandamine** – Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumis on võimalik omandada paindlikke õppevorme kasutades põhi – või gümnaasiumiharidus igas vanuses kooliea ületanud inimestel.
- **Nüüdisaegse õpikäsituse elluviimist toetava juhtimise ja õppe korraldamine** - koolis rakendatakse täiskasvanud õppija vajadustele vastavaid õppimisvõimalusi; koolis on loodud võimalused õppijate mitmekülgseks arenguks; õpilased on rahul kooli õppekorralduse ja selle kvaliteediga.
- **Haridustöötajate väärtustamine ja nende professionaalse arengu toetamine** - koolis töötavad andragoogilise ettevalmistusega õpetajad; õpetajad on rahul töö- ja koolikeskkonnaga.
- **Õpilaste arengut ja õpihuvi toetava õppetöö mitmekesistamine** – Tartu linna huvikoolide, kõrgkoolide, ettevõtete, kultuuri – ja mäluasutuste võimaluste kasutamine õppetöös.
- **Innovaatiliste tehnoloogiate kasutamine õppijakeskse õppetöö läbiviimiseks** – kooli poolt pakutava e-õppe ja põimõppe pidev arendamine ja täiendamine.
- **Kõigi põlvkondade lõimimine elukestvasse õppesse** – vähese haridusega täiskasvanute teavitamine õppimisvõimalustest, õppijate mitmekülgne toetamine õppes püsimisel.

Kooli arengukava koostamisel lähtuti kooli sisehindamise 2016-2020 tulemustest ja parendustegevustest. Arengukava koostamine toimus kollegiaalselt, töögrupid olid moodustatud sisehindamise viie valdkonna ja arengukava võtmealade alusel. Õppekava arutelu toimus ainenõukodades. Arengukava eesmärkide ja tegevuste arutelu toimus TTG õpetajate seminarides detsembris 2019 ning jaanuaris ja juunis 2020.

2 Kooliarenduse põhimõtted ja valdkonnad

Visioon

Tartu Täiskasvanute Gümnaasium on kvaliteetset haridust pakkuv hinnatud täiskasvanute õppe kompetentsikeskus Eestis. Paindlikus, turvalises, toetavas ning avatud keskkonnas loome eeldused elumuutvateks võimalusteks ja eneseteostuseks nii õppijatele kui ka õpetajatele.

Missioon

Paindliku õppe kaudu kujundada täiskasvanud õppijate tulevikuvalmidust.

Visiooni saavutamiseks ja missiooni täitmiseks järgitakse Tartu Täiskasvanute Gümnaasium järgmised tegevuspõhimõtteid:

- individuaalne lähenemine: kõik õppijad saavad oma tasemest ja vajadustest lähtuvalt valida endale võimalikult sobiva viisi õppimiseks
- õppimisvõimaluste mitmekesisus: üksikud ained, täiskoormus, päeval, õhtul, e-õppena, põimõppena, eksternina
- õppeainete lõiming tervikliku maailmapildi kujundamiseks, kasutades õpikeskkonnana Tartu linnaruumi, kultuuri – ja mäluasutusi
- kompetentsed õpetajad: nüüdisaegset õpikäsitlust toetavad täiendkoolitused, täiskasvanute koolitaja kutsega õpetajad
- täiendkoolitusvõimaluste loomine: ainekursused, riigieksamiteks valmistumise kursused
- kooli tutvustamine täiskasvanute koolitajate parimaid praktikaid vahendava kompetentsikeskusena.

Seda mõtet annab edasi kooli moto:

„Kõnni ise elu adra taga, raja ise enesele teed... (F. Tuglas)“

ja tunnuslause – **„Sa saad hakkama!“**

Kooli põhiväärtused

Paindlikkus – õppijate individuaalsusega arvestamine, erinevate õppevormide võimaldamine; avatus, heatahtlikkus, rahulikkus.

Lugupidamine – vastastikune viisakus, austus, ausus, empaatia, vastutustundlikkus, heatahtlikkus, kokkulepetest kinnipidamine, sallivus, traditsioonide järgimine.

Eluterve hoiak – mõistlikkus, tasakaalukus, mõtestatus, eesmärgipärasus, vaimne ja füüsiline tervis, motiveeritus, rõõmsameelsus, rahulik õpikeskkond.

Koostöö – erinevate sihtrühmade ja huvigruppidega, kolleegidega, õppijatega, õppijate omavaheline koostöö, avatus, üksteiselt õppimine.

Uuendusmeelsus – julgus, avatus, loomingulisus.

3 Kooli arenduse põhisuunad ja tegevuskava aastatel 2021-2023

3.1 Eestvedamine ja juhtimine

Lähtealused

Paindlik reageerimine väliskeskkonna muutustele, tagades stabiilse ja turvalise töökeskkonna õppijatele ja õpetajatele.

Arengu põhisuunad

Eesmärgid

E1 Koolil on valmisolek sujuvaks toimetulekuks väliskeskkonnast tulenevate (tervishoiu) kriisidega.

E2 Koolist kujuneb täiskasvanud õppijate edukat toimetulekut toetav kompetentsikeskus.

E3 Madala haridustasemega inimeste teavitamine õppimisvõimalustest jõuab otse sihtgrupini.

Valdkond	Tegevused	Vastutaja ja teostaja(d)	Aeg		
			2020/2021	2021/2022	2022/2023
Eestvedamine ja juhtimine	3.1.1. Info kogumine ja kaardistamine täiskasvanute koolitajate kogukonna vajadustest	Laiendatud juhtkond	x		
	3.1.2. Täiskasvanute koolitajate parimate praktikate jagamine	Laiendatud juhtkond		x	x

	3.1.3. TTG õppimisvõimalusi tutvustav sotsiaalmeedia kampaania korraldamine	Projektijuht	x	x	
	3.1.4. Põim- ja sünkroonõppe võimaluste arendamine	Õppejuht, infojuht, haridustehnoloog	x	x	x

3.2 Personalijuhtimine

Lähtealused

Õpetajad

Koolis töötab erialase haridusega, kogemustega ja uuendusmeelne õpetajaskond. 8 õpetajat ja projektijuht omavad täiskasvanute koolitaja kutset

Koolitused

Kooli õppijate eripäraga toimetulekut toetavad koolitused on eelkõige tellimuskoolitused kogu meeskonnale, näiteks: Autismispektri häirega täiskasvanud õppija (I. Mägi Autismikool), Toimetulek ülemäärase ärevusega (Tartu Ülikool), Õppimise neurobioloogilised alused (Tallinna Ülikool) Koolituse disainimisel ja tellimisel on määravaks kooli eripära, teadus-põhisus ja nüüdisaegne õpikäsitus.

Õpetajate värbamine

Koolis on olemas kõigis õppeainetes kvalifitseeritud õpetajate kaader. Eelneva arengukava perioodil koolist lahkunud õpetajate asemele on värvatud: bioloogia õpetaja; eesti keele ja kirjanduse õpetaja; haridustehnoloog.

Arengu põhisuunad

Eesmärgid

E1 Õpetajad osalevad Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsiooni Andras, Tartu Rahvaülikooli jt koolitusasutuste poolt pakutavatel täiskasvanute koolitajatele suunatud ESF rahastatud kursustel.

E2 Koolis on juurutatud supervisioonisüsteem õpetajate jõustamiseks

E3 Kool panustab täiskasvanute koolitajate kogukonna professionaalsesse arengusse

Valdkond	Tegevus	Vastutaja ja teostaja(d)	Aeg		
			2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
Personali-juhtimine: õpetajate täiendus- koolitus- kava	3.2.1. Õpetajate supervisiooni juurutamine	Õppejuht	x	x	
	3.2.2. Hübriidõppe teostamiseks vajalike oskuste täiendamine	Õppejuht, haridustehnoloog		x	
	3.2.3. Täiskasvanute koolitajate kogukonna parimate praktikate vahendamine	Juhtkond		x	x
Personali-juhtimine: hindamine ja motiveerimine	3.2.4. Täiskasvanute koolitaja kutse taotlemist toetavad seminaride korraldamine	Direktor, õppejuht	x	x	x
Personali-juhtimine: töötajate värbamine	3.2.5. Uute aineõpetajate värbamine pensionile siirduvate õpetajate asemel	Direktor			x

3.3 Koostöö huvigruppidega

Lähtealused

Huvigruppide loetelu ja hinnang tegevusele

- Kooli spetsiifikast lähtuvalt on hoolekogul jätkuvalt kriitilise sõbra roll
- Osalemine Tartu linna ja Tartumaa arengukavade tööühmades

- Hea koostöö Tartu linna koolidega raskustesse sattunud õppijate informeerimisel õppimisvõimalustest TTG-s
- Hea koostöö Tartu Vanglaga madala haridustasemega kinnipeetavate õppesse toomisel
- Tartumaa kohalikud omavalitsused toetavad teavitustegevust ja madala haridustasemega inimeste informeerimist valdades.
- Eesti täiskasvanute gümnaasiumid teevad tihedat koostööd täiskasvanud õppijate toetamisel ning ühiste seisukohtade vahendamisel HTM-le.
- ETKA Andras pakub oma liikmetele koostöö - ja koolitusvõimalusi

Arengu põhisuunad

Eesmärgid

E1 Tartu linna, Tartumaa kohalike omavalitsuste ja Töötukassaga kujunenud koostöövõrgustik madala haridustasemega inimeste leidmiseks ja informeerimiseks on jätkusuutlikult hoitud

E2 Tartu Vanglaga toimiv koostöö madala haridustasemega kinnipeetavate õppesse toomiseks

E3 TTG on parimate praktikate vahendaja Eesti täiskasvanute gümnaasiumite koostöövõrgustikus

Valdkond	Tegevus	Vastutaja ja teostaja(d)	Aeg		
			2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
Koostöö huvi- gruppidega	3.3.1. Täiskasvanute koolitajate kogukonna koostöösündmuse korraldamine	Juhtkond		x	x
	3.3.2. Infoseminaride korraldamine Tartumaa kohalikele omavalitsustele	Projektijuht, õppejuht	x	x	x
	3.3.3. Osalemine Töötukassa poolt korraldatavatel piirkondlikel Töömessidel	Õppejuht, sotsiaalpedagoog	x	x	x
	3.3.4. Infotundide läbiviimine Tartu Vangla kinnipeetavatele	Õppejuht, õppenõustajad	x	x	x

3.4 Ressursside juhtimine

Lähtealused

Õpilased

Kooli toimimine sõltub eelkõige õpilaste olemasolust. 2018/2019 ja 2019/2020 on õppijate arvus toimunud varasemate aastatega võrreldes mõningane langus. Vähenenud on õppijate arv põhikoolis. Ühelt poolt näitab see Tartu linna põhikoolide väga head tööd õppijate toetamisel, teiselt poolt aga seda, et mida varem on inimene õpingud katkestanud, seda keerulisem on tal kooli tagasi pöörduda.

Ruumid

Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi töötab Nooruse 9 õppehoone kahel korrusel. Kooli ruumivajadus on kooskõlas õppijate arvuga aastatel 2016-2020.

Kool töötab jätkuvalt Tartu Vanglas, kus õppeklasse jagatakse Tartu Kutsehariduskeskusega.

Inforessursid

Koolil on 24 töökohaga arvutiklass, mida kasutatakse ainetundides ja aineteüleste projektide läbiviimiseks. Lisandunud on 30 sülearvutit. Kõikides klassiruumides on arvuti, dataprojektor, SMART-tahvel ja dokumendikaamera.

TTG sisevõrk võimaldab kõigil õpetajatel ja õppijatel TTG e-kooli kasutamist ning tagab kogu kooli haldamisega seotud informatsiooni kättesaadavuse.

Uuendatud on kooli koduleht kui esmane infoallikas õppijatele ja õppimisest huvitatutele.

Õppevahendid

Kõikides klassituumides on vajalik inventar ja tehnika (arvuti, dataprojektor, SMART-tahvel ja dokumendikaamera). Õppevahendeid on uuendatud kooskõlas õppekava nõuetega.

Projektid

Kool on esitanud taotluse ESF ja HTM poolt rahastusele projektiks „Uued teadmised, uued võimalused“ perioodiks 01.09.2020 – 31.08.2022.

Eesmärgid

- E1 Õppijate arv püsib stabiilsena kooli ruumivõimalustes
- E2 Õpetajatele on tagatud vahendid distantõppe, hübriid – ja põimõppe läbiviimiseks
- E3 Kool reageerib paindlikult väliskeskkonnast tulenevatele kriisidele

Valdkond	Tegevus	Vastutaja ja teostaja(d)	Aeg		
			2020/2021	2021/2022	2022/2023
Õpilased	3.4.1. Süsteemse teavituskampaania läbiviimine sotsiaalmeedias	Projektijuht		x	x
Ressursside juhtimine	3.4.2. Säätlik majandamine ja selle seire (telefonikasutus, paljunduspaber)	Direktor arendusjuht	x	x	x
	3.4.3. Kooli ruumide heaperemehelik kasutamine koostöös RKAS	Direktor arendusjuht	x	x	x
Inforessursid	3.4.4. Kaasaegsete õppekeskkondade seire ja tutvustamine	Õppejuht, haridustehnoloog	x	x	x
	3.4.5. Õppijate rahuloluküsimustiku uuendamine kooli infosüsteemis	Laiendatud juhtkond		x	
Õppevahendid	3.4.6. Täiskasvanud õppijatele sobivate digiõppematerjalide loomine ja täiendamine	Õppejuht, haridustehnoloog	x	x	x

3.5 Õppe- ja kasvatusprotsess, õppekava, õpilaste toetamine.

Lähtealused

Õppekorraldus

Tartu Täiskasvanute Gümnaasium on mittestatsionaarse õppevormiga kool, mis pakub õppimisvõimalust II-III kooliastmes ja gümnaasiumis. Õppekorralduse alusväärtus on paindlikkus. Koolis on võimalik õppida:

- päevases grupis (9.00 – 15.00) või õhtuses grupis (16.30 -20.35);
- täiskoormusega või üksikuid õppeaineid;
- e-õppes gümnaasiumi kohustuslike kursuste ulatuses;
- eksternina.

Õppetöö tulemused

Põhikooli ja gümnaasiumi lõpetajate arv on püsinud stabiilsena. Põhikooli lõpetanutest keskmiselt 60% ja gümnaasiumi lõpetanutest keskmiselt 50% jätkab õpinguid.

Riigieksamite tulemused jäävad üldjuhul vabariigi keskmise tasemele, mittestatsionaarse õppevormiga koolide hulgas on tulemused üldjuhul kõige kõrgemad.

Õppekava

Koolis läbiviidava õppetöö aluseks on põhikooli riiklikule õppekavale ja gümnaasiumi riiklikule õppekavale vastav õppekava. Välja töötatud ja rakendatud on ainekavad ainevaldkondade kaupa, mis on leitavad kooli kodulehel.

Õppekava toetavad tegevused

Põhikoolis

2016 -2020 on olnud tavaks, et kaks korda õppeaastas toimuvad õppekäigud Tartu linna, Tartu – ja Jõgevamaa ning Tallinna erinevate kultuuriväärtusega tutvumiseks ning erinevate õppeainete (eesti keel ja kirjandus, geograafia, ajalugu ja ühiskonnaõpetus) lõiminguks. Lisaks külastatakse vähemalt kaks korda õppeaastas Tartu linna muuseume ja AHHA keskust.

Põhikoolis töötavad abiõpetajad, kes pakuvad täiendavat tuge ainetundides ning individuaalset tuge. 2019/2020 toimus nõ pilootprojektina täiendava toe pakkumine õpitubades.

Gümnaasiumis

- õppekäigud Taru muuseumitesse ning erinevad õppeaineid lõimivad väljasõidud Tartu-, Jõgeva-, Viljandi – ja Järvamaa kultuuriväärtusega tutvumiseks;
- õppijatelt sai väga positiivse tagasiside geograafia ja ajaloo õppekava lõimiv linnaorienteerumine;
- e-õppe päevad: erinevaid õppeaineid lõimiv õppepäev informatsiooni otsimiseks, hindamiseks ja analüüsimiseks;
- emakeelepäevale pühendatud kõnevõistlus;
- teatrikülastused
- VÕTA rakendamine gümnaasiumi valikkursuste arvestamisel
- 2019/2020 pilootprojektina individuaalne tugi õpitubade näol

Nii põhikoolis kui gümnaasiumis toimuvad õppeaasta alguses õppijate motivatsiooni toetamisele suunatud koolituspäevad. 2018/2019. õa oli õppijatel võimalik kasutada individuaalset *Coach*

Arengu põhisuunad**Eesmärgid**

E1 E-õpe uueneb vastavalt kaasaegsetele digitaalsetele võimalustele

E2 ühised õppeülesanded ja õppekäigud õppeainete lõiminguks

E3 täiendav tugi õppijatele õpitubade süsteemi kaudu

Valdkond	Tegevus	Vastutaja ja teostaja(d)	Aeg		
			2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
Õppekorraldus	3.5.1. E-õppe kursuste õppematerjalide pidev ajakohastamine vastavalt uutele tehnilistele võimalustele	Õppejuht, aineõpetajad	x	x	x
	3.5.2. Põimõppe juurutamine	Õppejuht, aineõpetajad	x	x	x
	3.5.3. Õpitubade süsteemi juurutamine õppetöö osana	Õppejuht, aineõpetajad	x		
Õppekava	3.5.4. Ühiste õpiülesannete loomine – kirjandus, ajalugu, kunst ja muusika	Emakeele nõukoda	x	x	x
	3.5.5. Ühiste õppekäikude korraldamine õppeainete lõiminguks -kunst, ajalugu, geograafia, kohalugu	Emakeele nõukoda	x	x	x
	3.5.6. Vene keele konkursi korraldamine Tartu linna gümnaasiumide õpilastele	Võõrkeelte nõukoda	x	x	x
	3.5.7. Gümnaasiumi kohustusliku kirjanduse lugemise ja vastamise võimaluste loomine originaalkeeles	Võõrkeelte nõukoda	x	x	x
	3.5.8. Videoselgituste loomine kursuste ja teemade kaupa	Matemaatika nõukoda	x	x	x

	3.5.9. Ettevalmistuskursus matemaatika riigieksamiks varemlõpetanutele – väljatöötamine ja rakendamine	Matemaatika nõukoda	x	x	x
	3.5.10. Ühiste õpiülesannete loomine ainete lõiminguks (ühiskonnaõpetuse, bioloogia, geograafia) G3 tasemel	Sotsiaalainete nõukoda	x	x	x
	3.5.11. Põhikoolis aineülese (kunst, geograafia, ajalugu, kirjandus) temaatiline õppe läbiviimine Tartu linnaruumis õuesõppena	Sotsiaalainete nõukoda	x	x	x
	3.5.12. Keemia ja bioloogia kursusi täiendava biokeemia valikkursuse juurutamine gümnaasiumis	Loodusainete nõukoda	x	x	x
	3.5.13. Põhikoolis ühiste õpiülesannete (geograafia ja ühiskonnaõpetus) ainete lõimimiseks	Loodusainete nõukoda	x	x	x
Õpilaste areng, selle toetamine	3.5.14. Õpitubade süsteemi juurutamine õppetöös tuge vajavatele õppijatele	Õppejuht	x	x	
	3.5.15. Üldoskuste kursuse piloteerimine ja juurutamine G2 tasemel	Õppejuht	x	x	
	3.5.16. Põhikooli mitterahuldavate hinnetega lõpetanutele ettevalmistamine gümnaasiumiks.	Juhtkond, aineõpetajad	x	x	x

4 Arengukava uuendamise kord

Arengukava ja selle muudatused valmistatakse ette koostöös hoolekogu, õpilasesinduse, õppenõukogu ning ekspertidega koolist või väljastpoolt kooli. Arengukava kinnitatakse pidaja kehtestatud korras. Arengukava ja selle muudatused esitatakse enne kinnitamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.